

מאות ילדים בישראל מאובחנים כ"ילדים אוטיסטים" -

המנותקים מהעולם החיצון - אך דק עשרה מהם זוכים

לטיפול במיסגרת חינוכית מיוחדת, הנותנת להם סיכוי, השאר

נדונים לגורל "מפגרים" ומאושפזים בתנאים נוראים במוסדות לחולי-נפש

הם לא "משוגעים"!

מנותק, בתוך העולם הגדול, הנורמלי וה"יומיומי" של האנשים הבריאים. בין שני העולמות נערכת מילחמה מתמדת. זה לא שהאוטיסטים הם צמחים, שאינם מגיבים לעולם החיצוני, אלא להיפך - הם מגיבים עליו בשלילה חזקה, כמעט טרנסאלית, מסביר נוי. "הילד האוטיסטי מנסה בכל מחיר להרוס את הקשר ש"מנסים ליצור איתו האנשים מהעולם, שלנו". הוא אינו מרשה להדור אל דלת האמות של העולם הפרטי שבו הוא חי. תנסה לגעת בו, ללטף אותו - הוא יתעלם ממך, הוא יתפרץ בהתקף של זעם פנימי, עם עוויתות איומות בכל אברי גופו, או יצרח אל החלל כאחוז דיבוק. לעולם לא יפנה כעסו אליך, כי זו תהיה הכרה בקיומך, אך ינסה לפגוע בעצמו, אפילו לפצוע את עצמו. על שניסה משהו לח"דור אל עולמו. תנסה ליצור איתו קשר עין, והוא יעשה הכל כדי להתחמק ממך, להתעלם ממך, וימשיך לעשות את התנועות הסטריאוטיפיות שלו, כמו התנועות הסיבוביות שאותן הוא עושה בכך ידו שעות על גבי שעות, לפעמים ימים שלמים ללא הפסק.

"זו היפרסנסטייוויזיה (רגישות יתר), אומרת תיאוריה אחת. גירוי שעבור אדם נורמלי הוא גירוי רגיל בהחלט, עבור האוטיסטים הוא גירוי חזק, מעל ומעבר ליכולת הקליטה שלו. הוא לא עומד בגירוי, ולכן מעדיף להתנתק ממנו ולהסתגר ב"עולם שבו אין כל כך הרבה גירויים חזקים".

דרוש:

אילוף!

ת יאוריה אחרת אומרת כי המדור בר ביצור חי, שחוויות הקיום ה"ראשונות והפרימיטיביות ביותר שלו בשנת חייו הראשונה או אפילו ברגעי חייו הראשונים - היו קטטרופוליות. מרגע ש"פקח התנוון על עיניו קלט רק תחושות זועות, הרגשות אימה וחרדה, טראומות, עד שנסוג בהדרגה לעולם מנותק משלו.

מיגוון הסיבות להתנהגות האוטיסטית רחב, מכדי שניתן יהיה להבין אותה ב"צורה חד-משמעית. מה עוד שהאוטיסטים עצמם אינם עוזרים בפיענוח התנהגותם. האם מקור המחלה הוא ביולוגי, תורשתי-אורגני, או רק סביבתי ונפשי? האתילולוגיה של המחלה אינה ברורה עדיין. "זה יכול לקרות בכל מישפחה, אפילו במישפחות טובות" - אזהבים ההורים לאמר, וכי איזה הורה יהיה מוכן להכיר בתורשתיות של מחלת ילדו?

אומר ד"ר נוי:

ראינו כבר מיקרים עם מקור משוגעי אמיתי - כמו אמא עם תאוות רצח לילד שלה, או ברירה נשאלת לילד כזה, מילבד בריחה אל עולם סגור ופחות מאיים מזה שהוא רואה בעולם הממשי? יש הר"ב מיקרים של הורי ילדים אוטיסטים ש"

סיים, אומר נוי, "אנשי המיקצוע בארץ לא תמיד מכירים את הסינדרום, ונותנים לא פעם אבחנות לא מדויקות, לפעמים זה לוקח כמה שנים טובות עד שמגיעים לאבחנה המדויקת, וכמובן שזה יכול לפ"עמים להרוס את הטיפול הנכון, בזמן ה"נכון".

גם המבחן מרמה לפעמים ומטעה ב"מתכוון, גורס ד"ר נוי. הסיבה לכך: ה"מבחן יודע, שאם יקרא לילד "מפגר" - מי יודע לאלה ידיים יפול הילד; ואם יק"רא לו "אוטיסט", יש אולי סיכוי מסוים שיטפלו בו.

ההורים לוחצים, "להגיד שהילד שלי הוא אוטיסטי, נשמע הרבה יותר יפה מ"אשר להגיד שהילד שלי הוא מפגר או משוגע", אומר ד"ר נוי, בצטטו הורים רבים.

העולם האוטיסטי הוא עולם בתוך עו"לם: עולם פרטי, פנימי, של הילד ה"

סביב מחלות הנפש, וזהו אחד מהם, אומר ד"ר נוי, "לא שמת' לב שהאוטיס"טים הם יפים יותר, או מוכשרים יותר מילדים אחרים. לא צריך להגזים. מי ש"המציא את הסיפורים האלו היה רופא בשם ד"ר רימלנד, שחקר ילדים של הו"רים מאד עשירים ושפנתים, שכל הזמן טיפחו את הילדים שלהם כך שהם נראו תמיד יפים ואינטליגנטים."

רק ילד אחד מתוך כל 100 אלף אנשים הוא אוטיסטי - אומרת הסטטיסטיקה, אבל, בישראל מאובחנים מאות ילדים כ"אוטיסטים, ובאגודת אלו"ט בילבד, חב"רים כ"150 הורי ילדים אוטיסטים. הסיבה לכך נעוצה בערפל האופף את בריאות הנפש בישראל, שאינו מאפשר להבחין בדייקנות בחולה האוטיסטי ונוטה לערבב מין בשאינו מינו.

"אני אישית מכיר הרבה ילדים המאוב"חנים כאוטיסטים, שהם בכלל לא אוטיס"

ר א אנסה לייפות את המצב בארץ בתחום הטיפול בילדים אוטיסטים" - אומר ד"ר שבתאי נוי (40) פסיכולוג קליני העובד ביחידה לחינוך מיוחד במשרד החינוך ובחוג לחינוך מיוחד באוניברסיטה העברית בירושלים. "זו פשוט שערויה, לא הייתי קורא לזה טיפול-לא טוב, כי זה בכלל לא טיפול! אין כל יד מכוונת, ואין תכנון של טי"פול באוטיסטים או בבעיות בריאות-הנפש בכלל. השותפות הבלתי-קדושה בין מיש"ר-רד-הבריאות ומשרד הסעד בנושא זה, גרמה לכך שכל מנהל מרפאה פועל היים לפי החשק שלו, ולא לפי הוראות."

"בבית-חולים בתים מוחזק ילד אר"טיסטי מאחרי סורגים, ואיש לא מתמודד עם בעיותיו ועם מצבו", סיפרה דליה אהרון, אם לילד בן 15 שהושה במחלקה הסגורה לילדים אוטיסטים בבתי-ים, "אין שום טיפול, שום תשומת-לב או איוו הת"ייחסות למחלה של הילד הסגור. כל מה שהוא מקבל זה אוכל ושתייה ואפשרות לעשות את צרכיו."

"אוטיסם היא מחלה המוגדרת כנפשית, אך שונה במהותה מכל מחלת-נפש אחרת", טוען ד"ר קנר, פסיכיאטר שחקר את המחלה ודרש, בעיקבות מחקרו, הת"ייחסות מיוחדת - "אילוף" - לאוטיס"טים. האוטיסטים אינם מפגרים ואינם משוגעים. מדוע, אם כן, מוחזק אותם במשרד-הבריאות בתוך מחלקות סגורות של בתי-חולים לחולי-רוח, כמו בבתי-ים, בנס-ציונה או במחלקות הפסיכיאטריות של בתי-חולים רגילים, כתל-השומר, י"אינו מציע להם את הטיפול הנדרש?

"זו ההפרעה הנפשית הכי קשה והטר"טאלית ביותר מבין כל הפרעות הנפש", - אומר ד"ר נוי, "בכל הפרעה אחרת יכול האדם לתפקד, פחות או יותר, במיסגרת של חברה או מישפחה. האוטיסטים, לעומ"תנו, מנותק באופן מוחלט בכל התחומים והמיסגרות של חייו. הוא חי בעולם סגור, חסר קשר עם העולם שלנו, על פי חוקי"עולם וחוקי-התנהגות חסרי מובן בשביל"נו, ובלי שמץ רצון להתקרב אלינו ו"להכיר בנו. אי אפשר להבריא את המח"לה, אך אפשר לשפל בה, אפשר לאלף את האוטיסט להסתגל באופן מינימלי ל"עולם שלנו, שבו הוא מצוי, לפחות מבחי"נה פיסית."

הרבה גירויים

חזקים

ר מראית עין נראים ילדים אוטיסטים כילדים רגילים לכל דבר, ללא כל דפורמציות חיצוניות. כשילד אוטיסטי הולך לטייל עם אמא ברחוב, איש לא יח"שוד שהוא ילד "אחר", אבל הסיפרות ה"מיקצועית מוסיפה נופך אגדתי למיתור"י האוטיסטים, ומתארת ילדים אלו כילדים יפים במיוחד, אינטליגנטים ובעלי חוש מוסיקלי מפותח להפליא. האמנם? "הרבה מיתוסים נארגים בדרד-כלל